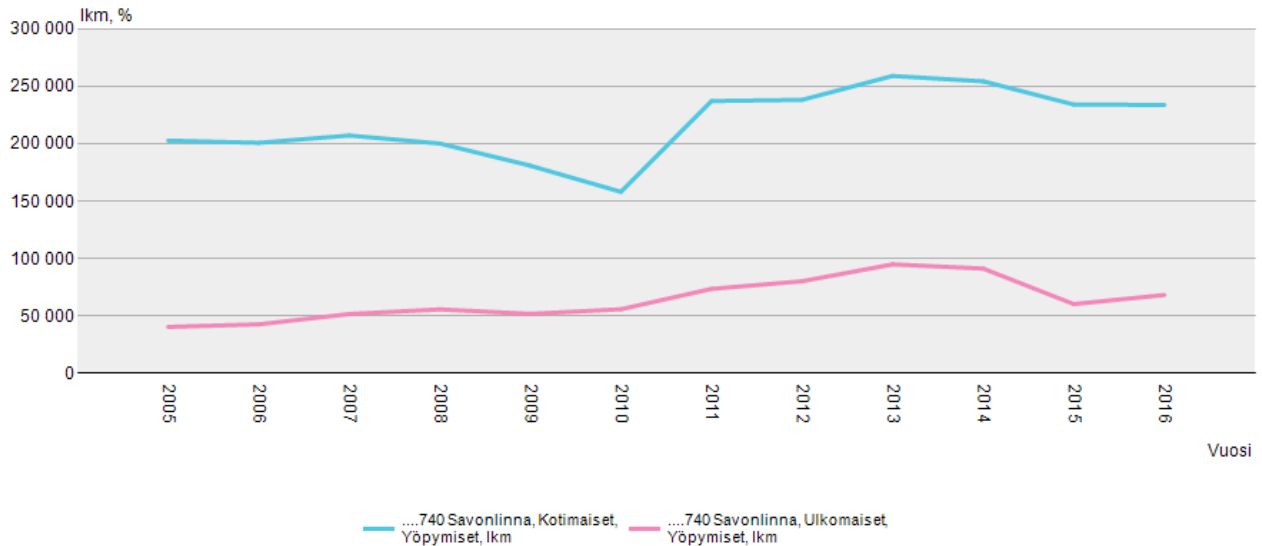


# Savonlinnan matkailun kehittämissuunnitelma 2017-2019

## 1. Tausta

Vuosittaiset yöpymiset ja saapuneet asuinmaittain muuttujina Alue, Maa, Tiedot ja Vuosi



Savonlinnan matkailu kasvoi erityisesti 2010 alkaen venäläismatkailun lähdettyä kasvuun.

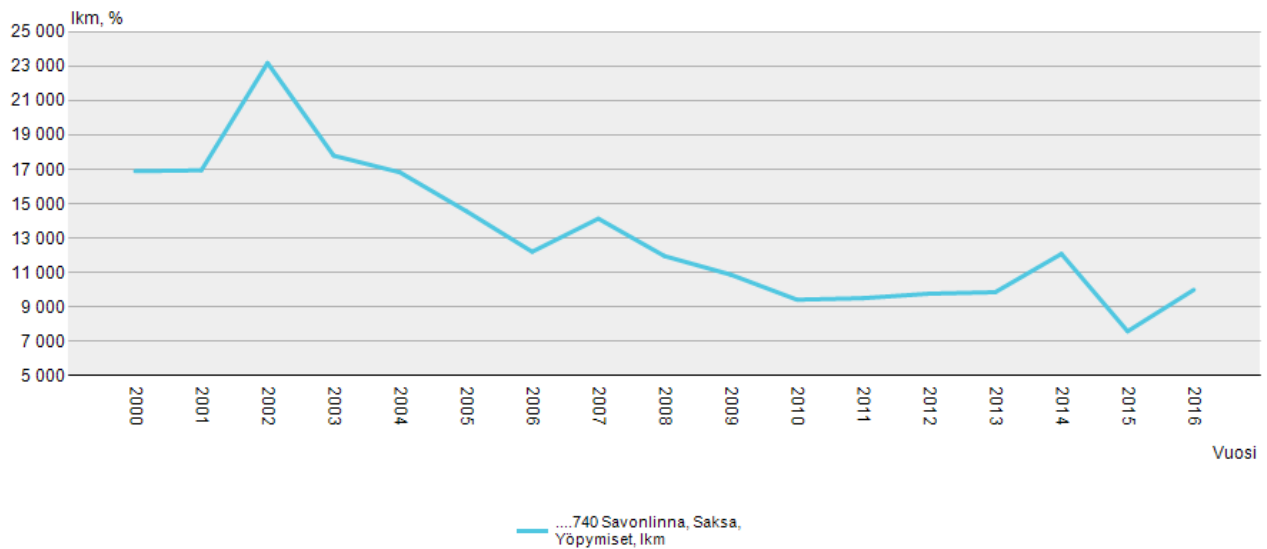
Samalla myös kiinnostus kotimaassa kasvoi. Kotimaan kysyntää ohjaa kesäkauden tapahtumien vilkkaus. Venäläisten matkailu laski n. 40 000 yöpymisellä talouskriisin seurauksena vuodesta 2013.

Savonlinnassa on 3-4 suurempaa matkailukeskusta, joista osan toiminta on venäläisasiakkaiden määrän vähennyttä ajautunut vaikeuksiin.

Savonlinnassa on vuodesta 2008 investoitu erityisesti korkeatasoiseen huvilakapasiteettiin.

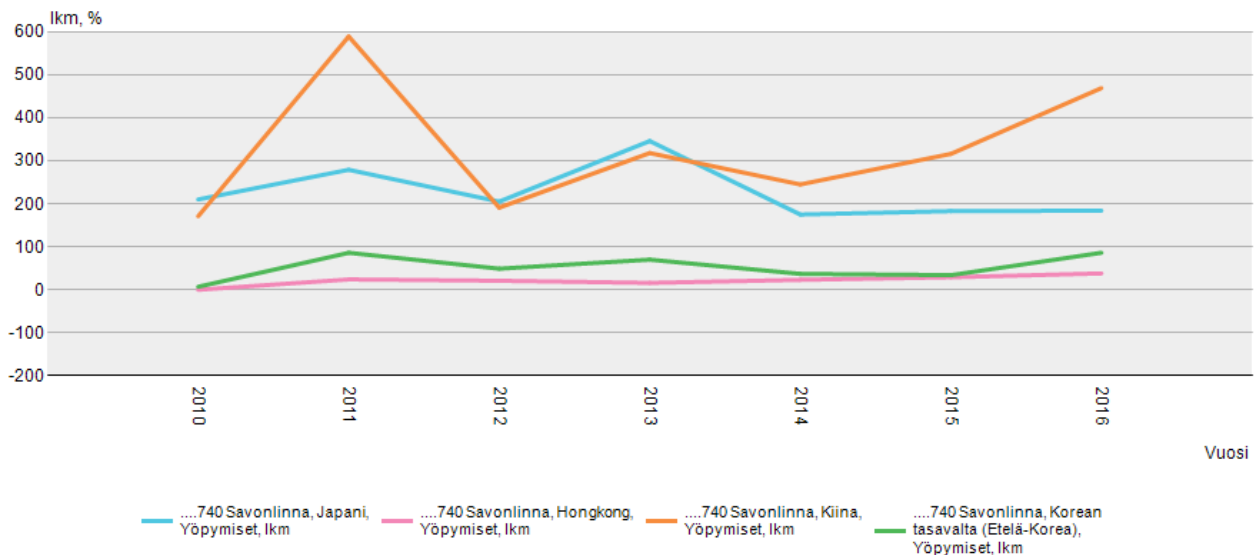
Suunnitellut isommat matkailukeskusinvestoinnit eivät lähteneet liikkeelle. Vuonna 2017 odotetaan Kasinonsaaren tornihotelli-investoinnin käynnistyvän. Tornihotelli-investointi voi olla luottamusta herättävä signaali.

## Vuosittaiset yöpymiset ja saapuneet asuinmaittain muuttujina Alue, Maa, Tiedot ja Vuosi



Kansainvälisessä matkailussa suurin muutos on ollut saksalaisten matkailijoiden määrän lasku 2000-luvulla, kun saksalaisille kohdennetut markkinointitoimet ovat vähentyneet. Saksalaisten määrä on laskenut 2000-luvun alusta yli 10 000 matkailijalla. Vuosien 2015-2016 Visit Saimaa-markkinointitoimenpiteillä saatiin keskieurooppalaisten matkailijoiden määrä käännettyä nousuun. Kasvu saksankielisen Euroopan markkinoilta vuonna 2017 oli erittäin vahvaa. Vuonna 2017 myös tehtiin läpimurto aasialaisten – erityisesti kiinalaisten – matkailijoiden yöpymisissä.

## Vuosittaiset yöpymiset ja saapuneet asuinmaittain muuttujina Alue, Maa, Tiedot ja Vuosi



Eryityisesti Kiinasta tulevien matkailijoiden yöpymisissä odotetaan monta kertaluokkaa olevaa kasvua lähivuosina. Markkinointihankkeissa ja yhteistyössä Visit Finlandin kanssa erityisesti Kiina on painopistealueena.

Savonlinnassa on Saimaan alueen puitteissa tarkasteltuna vahvoja matkailuyrityksiä, jotka tekevät tai joilla on valmius tehdä kansainvälistä kauppaa. Monet Savonlinnan hotelleista ja majoitusliikkeistä tekevät aktiivista tuotekehitystä sekä kotimaan että ulkomaiden markkinoille. Lisäksi matkailuliiketoiminnassa on mukana perinteisen matkailusektorin ulkopuolisia yrityksiä, jotka uuden strategiansa pohjalta ovat panostamassa matkailuliiketoiminnan kasvattamiseen. Näillä toimijoilla on mahdollisuuksia kasvattaa liiketoimintaansa ja siten vahvistaa Savonlinnan matkailua sekä koti- että ulkomaan markkinoilla.

### Matkailun sesongit ja tarjonta 2017

Matkailun vuosikello (nykytila)		
	Kotimaa	Ulkomaat
Tammikuu		Uusi vuosi & loppiainen, talviloma(RU)
Helmikuu	Talvisesonki Talvilomat viikot 8-9	
Maaliskuu	Talvilomat viikko 10	
Huhtikuu		
Toukokuu	Veneilykauden avaus Savonlinna Block Party	Juhlapäiviä vko 18-19, RU
Kesäkuu	Kesän avaustapahtumat: Kerimäki, Savonlinna Lasten sporttileiri, Tanhuvaara Puruveden ympäriajo Lusto: Metsäkulttuuripäivät Juhannuksen tapahtumakokonaisuus	
Heinäkuu	Oopperajuhlat vkot 27-30 Savonlinnan Musiikkiakatemian konsertit Puruvesi Pop Pyhän Olavin päivä Punkaharju by night Linna Volley Woutien kiekkoturnaus	
Elokuu	Oopperajuhlat, vko 31 Ballet Olavinlinna Elojubilee Boxing Night Savonlinnan kansainvälinen luontoelokuvafestivaali Norsupallon MM Old Timer Basket-turnaus Olavinlinnan tapahtumat, muut kesätapahtumat	Keski-Euroopan lomakausi Venäläisten kesälomakausi
Syyskuu		Saksalaisten syysloma "Slow Finland" Visit Finland-kampanja
Lokakuu	Syyslomat vkot 42-43	Syysloma RU
Marraskuu	Joulusesonki (Sakke) Valotaidetapahtumia	
Joulukuu	Joulusesonki (Sakke) Valotaidetapahtumia	

## **Myynti ja markkinointi**

Savonlinnan Seudun Matkailu Oy:n suljettua toimiston syyskuussa 2016 ja lopetettua myyntitoiminnan, oltiin tilanteessa, jossa paikallistason myynti ja markkinointi piti järjestellä uudestaan. Kaupungin ja matkailuyhtiön sopimuksen mukaan 2017 kotimaanmarkkinointia koordinoi matkailuyhtiö.

Ulkomaanmarkkinoinnissa resurssit kanavoidaan Visit Saimaa-yhteistyön puitteissa Saimaan alueen yhteiseen markkinointipooliin.

Vuonna 2016 valmisteltu ja hyväksytty Saimaa-sopimus tarkoittaa sitä että Saimaan markkinointi ja myynnin edistäminen Aasian, Euroopan ja Venäjän markkinoilla siirtyy toteutettavaksi alueen yritysten ja kaupunkien yhteistyönä verkostomaisen organisaation puitteissa. Tähän yhteistyöhön on saatu strategiseen työskentelyyn mukaan myös Visit Finland.

Euromääräisesti myynti ja markkinointi tapahtuu valtaosin yritysten suorana asiakasmarkkinointina. Yritykset kuitenkin hyötyvät ja tarvitsevat tarjontaa yhdistävää matkakohdetason markkinointia. Matkailun heikkoutena on myyntikanavien ja myyntitoiminnan vähäisyys koskien tuotepaketointia, tapahtumia ja ryhmämyyntiä.

### **2. Strategiset linjaukset**

#### **2.1. Saimaan järvimatkailun keskus**

Savonlinna on Saimaan järvimatkailun keskus, joka tarjoaa elämyksiä matkailijoille ympäri vuoden puhtaan järviluonnon keskellä.

Tavoitteena on, että vuonna 2022 Savonlinnassa matkailijoiden rekisteröityjen yöpymisten määrä on yli 500 000 ja näistä 40 prosenttia on ulkomaalaisia. Tornihotellin lisäksi on käynnistynyt kaksi suurimittakaavaista matkailuinvestointia. Kasvu perustuu tehokkaaseen ja kohdennettuun markkinointiin ja harkittuihin vetovoimainvestointeihin.

#### **2.2. Vetovoimatekijät**

Savonlinnan vetovoimatekijöitä ovat

- Järviluonto
- Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistot
- Olavinlinna
- Oopperajuhlat
- Saimaan norppa
- Maakuntamuseo ja metsämuseo Lusto
- Vahva tapahtumatarjonta kesällä
- Luonto-aktiviteetit sekä Active Savonlinna sports & wellbeing-tuotetarjonta
- Terveysmatkailun tuotetarjonta

#### **2.3. Yritysvetoisuus ja yhteistyö**

Savonlinnan kaupunki toimii yhteistyössä kaupungin alueen matkailuyritysten kanssa. Kaupungin markkinointipanostukset matkailussa suunnataan yritysten linjausten mukaan. Sopimuksia markkinointipanostuksista voidaan tehdä kenttää laajasti edustavien yritysverkostojen kanssa.

Esimerkkeinä verkostoja edustavista yhteistyötahoista ovat Savonlinnan Seudun Matkailu Oy, Punkaharjun Matkailu ry ja esimerkkinä vapaamuotoisesta verkostosta Craft & Design Savonlinna.

#### 2.4. Saimaa- ja Lakeland yhteistyö

Savonlinnan toimii Saimaa-sopimuksen (2016) mukaisesti tasavertaisena kumppanina Saimaan alueen kansainvälisessä markkinoinnissa yhdessä muiden Saimaan alueen kaupunkien ja kuntien kanssa. Savonlinna lähettää edustajansa Saimaan strategiaryhmään sekä operatiivisesta toiminnasta vastaavaan Saimaa-tiimiin ja osallistuu suunnitteluun, koordinointiin ja omalta osaltaan sisällöntuotantoon. Savonlinna myös osallistuu yhteisten markkinointi- ja myyntitoimintojen rahoitukseen suhteessa muiden sopimuskumppaneiden ja yritysten kohdentamaan rahoitukseen. Jatketaan vuonna 2017 lanseeratun Lake Saimaa – Purest Finland kansainvälisen matkailubrändin käyttöä kumppaneiden kanssa.

Visit Saimaan kanssa käynnistetyssä Lakeland Finland –yhteistyössä ovat mukana Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo. Ensisijainen kohdemarkkina on Kiina. Vuonna 2017 European Tourism Commission hyväksyi Lakeland alueen EU-China tourism year –kohteeksi, joka osallistuu 30 miljoonan euron markkinointipanostukseen yhdessä muiden valittujen EU:n matkakohteiden kanssa.

#### 2.5. Digitaalisuus

Sähköiset jakelukanavat hallitsevat matkailun myyntiä ja markkinointia lähes sataprosenttisesti. Yritysten tehokkaan toiminnan ja yhteydenpidon mahdollistavat digitaaliset palvelut. Sähköisten palvelujen kautta avautuu uusia liiketoimintamahdollisuuksia myös Savonlinnassa. Kaupunki tukee kehittämistä, jolla saatetaan asiakkaat ja palveluja tarjoavat yritykset yhteen netissä. Savonlinna hakee kustannustehokasta edelläkävijyyttä markkinointia tukevien sähköisten online-sisältöjen ja matkailuinfokanavien hyödyntämisessä.

#### 2.6. Matkailun aluerakenne

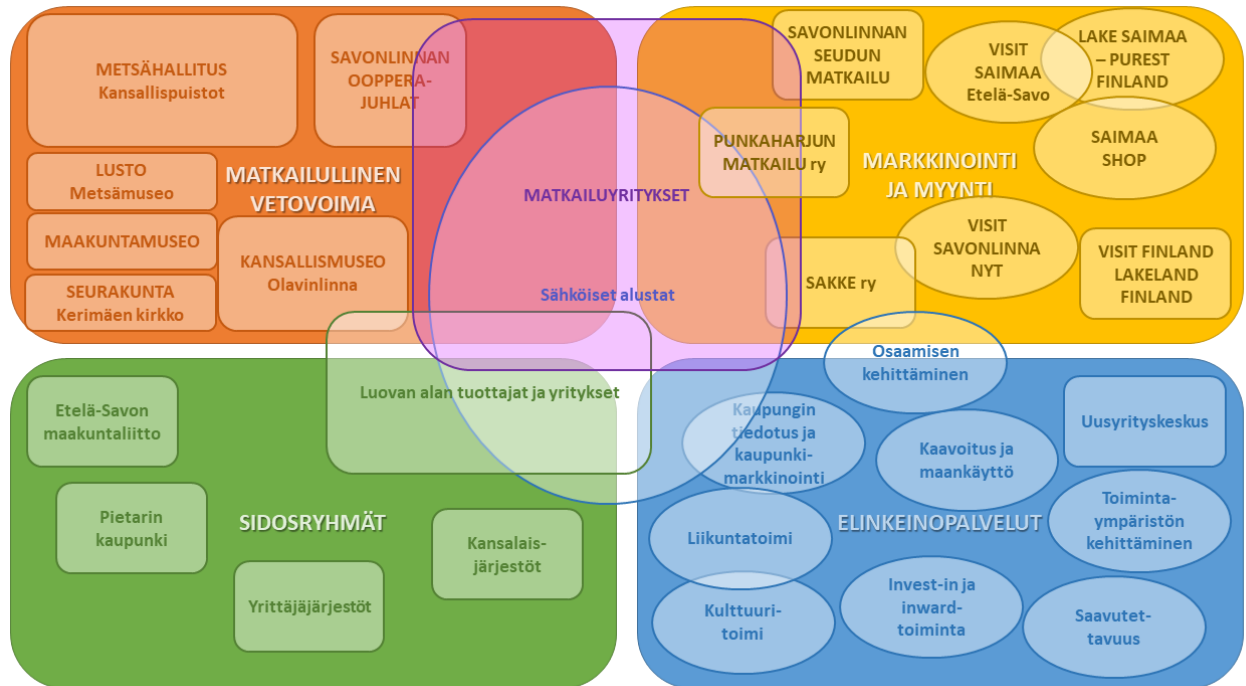
Savonlinnan matkailun kasvuakseli on kaupungin keskustan – Punkaharjun – Kerimäen akseli, joka on saavutettavuudeltaan hyvä, jonne keskittyvät merkittäviltä osin matkailukeskukset ja missä ovat tärkeimmät nähtävyydet ja käyntikohteet. Kehitysakselilla on myös toimintaympäristön ja maankäytön kannalta mahdollisuudet merkittävään matkailutoiminnan kasvuun. Muita merkittäviä kasvukohteita ovat Oravin kylä ja Savonrannan keskusta. Kaupunki pyrkii kehittämään aluerakennetta niin että erityisesti näissä kohteissa edistetään matkailuyritysten kasvun edellytyksiä. Kasvukohteissa on tärkeää, että kaupunki yhteistyössä yritysten kanssa kehittää aktiviteettitarjontaa; erityisesti retkeilyreitistöjä.

#### 2.7. Tapahtumatarjonta;

Tapahtumat ja kokoukset ovat tehokkain kanava tuoda kaupunkiin uusia matkailijoita. Kaupunki tekee yhteistyötä tapahtumatuottajien kanssa tapahtumien onnistuneen toteuttamisen mahdollistamiseksi. Tapahtumia tuetaan kaupungin viestinnän ja kaupunkimarkkinoinnin sekä kulttuuritoimen panostuksin sekä avustamalla käytännön järjestelyissä.

Heinä-elokuun osalta tapahtumia vahvistetaan tukemalla niiden markkinointia mm. Visit Savonlinna-palvelun kautta. Uusia sesonkeja kehitetään tapahtumakärjellä.

### 3. Matkailun kehittämisessä mukana olevat tahot ja toimijoiden roolit



Savonlinnan kaupunki	Rooli/tehtävä	Yhteyshenkilö
Kaupungin johto	Strateginen ohjaus	Janne Weander
Elinkeinotoimi	Inward- ja invest-in-toiminta, yhteistoiminnan kehittäminen, Saimaa-yhteistyö, toimintaympäristön kehittäminen, kaupunkimarkkinointi. Osaamisen kehittäminen. Matkailuinfo. Visit Savonlinna-ylläpito.	Janne Weander
Tekninen virasto	Kaavoitus, infra, kaupungin omien matkailualueiden markkinointi.	Kari Tikkanen
Liikuntatoimi	Liikuntapaikat & uimarannat, matkailunäkökulma mukaan. Tietojen tuottaminen matkailijoille helposti löydettävään muotoon esim. Visit Savonlinna-palveluun	Simo Rätty
Kulttuuritoimi	Tapahtumien koordinointi, matkailunäkökulman tuominen kulttuuritoimijoiden tapahtumajärjestäjien toimintaan	Outi Rantasuo

Maakuntamuseo	Matkailuinfon ja Saimaan luonto- ja kulttuurikeskuksen kehittäminen, Riihisaaren alueen matkailullisen vetovoiman kasvattaminen	Mirjam Kosunen
<b>Savonlinnan Seudun Matkailu Oy</b>	Matkailutoimialan edunvalvonta. Osallistuminen matkailuinfon toteuttamiseen	Olavi Nolte
Savonlinnan Seudun Matkailu Oy markkinointitiimi	Kotimaan markkinoinnin koordinointi, Savonlinnan edustajan nimeäminen Saimaan strategiaryhmään.	Markus Kaskinen
<b>Punkaharjun Matkailu ry</b>	Punkaharjun matkailun edunvalvonta ja kehittäminen.	Markus Kaskinen
<b>Metsähallitus</b>	Kansallispuistojen tiedotus ja markkinointi, norppatiedotus. Matkailuinfo Savonlinnassa ja Punkaharjulla. Luontomatkailun kehittäminen.	Puistonjohtaja Matti Hovi
<b>Museovirasto, kansallismuseo</b>	Olavinlinnan toiminnan kehittäminen	Intendentti Jouni Marjamäki
<b>XAMK-ammattikorkeakoulu</b>	Osaavan työvoiman saanti. Yritysten tuotekehityksen ja innovaatiotoiminnan tukeminen. Matkailututkimus.	Eeva Koivula
<b>Visit Finland</b>	Savonlinnan kansainväliset kärjet osaksi Suomi-markkinointia. Kärkituotteiden ja yritysten nostaminen kansainväliseen liiketoimintaan. Tuki kansainväliseen tuotekehitykseen.	Kiti Häkkinen

#### 4. Matkailun vuosikello: myynnin ja markkinoinnin tehtävät

Kuukausi	Valmistelussa	Toteutuksessa
Tammikuu	<ul style="list-style-type: none"> <li>Vene-messut</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Matkamessut, messukeskus Helsinki</li> <li>Verkkopalvelualueiden päivitykset</li> <li>Aamiaistreffit</li> </ul>
Helmikuu	<ul style="list-style-type: none"> <li>Go expo-messut, valmistelu</li> <li>Kotimaan kesämarkkinointikampanjat</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Venemessut</li> <li>Visit Savonlinna kesäsisältöjen päivittäminen</li> <li>Aamiaistreffit</li> </ul>
Maaliskuu	<ul style="list-style-type: none"> <li>Oma Mökki-messujen valmistelu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>GoExpo-messut</li> <li>Kotimaan kesämarkkinointi käynnistyy</li> <li>Sisällöntuotanto: kuvaukset, talvi</li> <li>Aamiaistreffit</li> </ul>
Huhtikuu		<ul style="list-style-type: none"> <li>Oma Mökki/Kevätmessut</li> <li>Matkailuneuvojen rekrytointi</li> <li>Matkailuinfon kehittämisen toimeenpano</li> </ul>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>Savonlinnan matkailufoorumi ja digiklinikka</li> <li>(Aamiaistreffit, tarvittaessa)</li> </ul>
Toukokuu	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kesän famtripit ja mediavierailut: ohjelma ja työnjako.</li> <li></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Matkailuneuvoja ja kesätyöntekijäkoulutus</li> <li>Aamiaistreffit</li> </ul>
Kesäkuu	<ul style="list-style-type: none"> <li>Syyskampanjan (kotimaa) suunnittelu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Sisällöntuotanto: kuvaukset</li> <li>Hostaukset</li> </ul>
Heinäkuu	<ul style="list-style-type: none"> <li></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Sisällöntuotanto: kuvaukset</li> <li>Hostaukset</li> </ul>
Elokuu	<ul style="list-style-type: none"> <li>Messupaikkavaraukset seuraavalle vuodelle</li> <li>Kansainvälisen (Saimaan yhteinen markkinointi) markkinoinnin suunnitelman hyväksyminen seuraavalle vuodelle)</li> <li>Seuraavan vuoden kv.-tuotteiden ja kampanjoiden kokoaminen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Visit Savonlinna syyskauden sisältöjen päivittäminen</li> <li>Syyskauden markkinointikampanja</li> <li>Hostaukset</li> </ul>
Syyskuu	<ul style="list-style-type: none"> <li>Seuraavan vuoden Savonlinna-esityksen ja karttojen suunnittelu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Sisällöntuotanto: kuvaukset, syksy</li> <li>Aamiaistreffit</li> </ul>
Lokakuu	<ul style="list-style-type: none"> <li>Seuraavan vuoden markkinointisuunnitelma – kotimaa, panostukset, toteutettavat toimet.</li> <li>Verkkopalvelujen (Visit Savonlinna, Savonlinna Nyt) kehittämistoimenpiteiden suunnittelu seuraavalle vuodelle: päivitystarpeet.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Matkailuesityksen ja karttojen toteuttaminen</li> <li>Visit Savonlinna talvisesongin sisältöjen tuottaminen</li> <li>Aamiaistreffit</li> </ul>
Marraskuu	<ul style="list-style-type: none"> <li>Matkamessuvalmistelu</li> <li>Matkailuinfon kehittämissuunnitelma</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Talvisesongin markkinointikampanja</li> <li>Aamiaistreffit</li> </ul>
Joulukuu	<ul style="list-style-type: none"> <li></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Joulukampanja: joulupukin tupaantuliaiset, Tuomaan markkinat</li> <li>Aamiaistreffit</li> </ul>
Muuta:	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kansainväliset markkinointitoimenpiteet Visit Saimaa-hankkeen toimintasuunnitelman mukaisesti 2017-2019.</li> <li>Osallistuminen Visit Saimaa-hankkeen johtoryhmän ja ohjausryhmän toimintaan</li> <li>Osallistuminen Saimaa-tiimin toimintaan ja yhteydenpito Visit Finlandiin.</li> </ul>	

## 5. Kehittämistoimenpiteet

### 5.1. Matkailualueiden kehittäminen

Yhteistyössä keskeisten toimijoiden kanssa laaditaan matkailualueiden kehittämissuunnitelmat, joihin haetaan. Alla on vain joitakin esimerkkejä eri alueilla esille tuoduista kehittämistarpeista.

Matkailun kasvuakseli Keskusta – Kerimäki – Punkaharju – Tanhuvaara.

Pyöräily- ja retkeilyreitiverkoston kehittäminen.

#### 5.1.1. Kaupunkialue

- Olavinlinnan ympäristön ja Riihisaaren Saimaan luonto- ja kulttuurikeskuksen kehittäminen Saimaan alueen matkailun ensisijaiseksi vetovoimaiseksi käyntikohteeksi
- Investointikohteiden kaavoituksellisten valmiuksien kehittäminen kaupunkikeskustan alueella
- Torin ja sataman infran ja vetovoiman kehittäminen
- Valotapahtumien kehittäminen elo-joulukuun väliselle ajalle
- Kaupunkialueen opastusten ja viitoitusten kehittäminen, kaupunkikävelysten kehittäminen
- Rantojen käytön kehittäminen – Waterplan – matkailukäyttö huomioiden.



#### 5.1.2. Kerimäki

- Kerimäen kirkon kehittäminen matkailukohteena: kävijämäärän tuplaaminen
- Kerimäen kirkkorannan kehittäminen palvelemaan matkailijoita

#### 5.1.3. Oravi

- Kaupungin tuki investointisuunnitelmien edistämiseksi ja saavutettavuuden parantamiseksi.

#### 5.1.4. Punkaharju

- Harjualueen valaistus
- Opastuksen parantaminen
- Yhteistyö Punkaharjun Matkailu ry:n kanssa
- Metsämuseo Luston kehittämisen tukeminen

#### 5.1.5. Savonranta

- Kylämiljöön matkailullisen vetovoiman vahvistaminen
- Kääpäsaaren investointikohteiden markkinointi ja matkakohdekonseptin kehittäminen

### 5.2. Markkinointi

Kaupunki osallistuu matkailumarkkinointiin suhteessa yritysten markkinointipanostuksiin. Tehdyn sopimuksen mukaisesti kotimaan markkinointitoimenpiteet, joihin kaupunki osallistuu, määrittelee Savon Seudun Matkailu Oy:n markkinointityöryhmä. Saimaan yhteistä kansainvälistä markkinointia ohjaa Saimaa-sopimus. Kaupunki tekee lisäksi valitsemilleen kohderyhmille omaa kaupunkimarkkinointia.

#### 5.2.1. Kotimaa

Kotimaan matkailumarkkinoinnin panostuksen tavoitteena vuonna 2017 on yhteensä 60 000 euroa. Messunäkyvyyttä haetaan Tampereen matkamessuilta ja Go Expo-messuilta. Vuonna 2018 osallistutaan matkamessuille. Lisäksi toteutetaan sesonkikohtaista online-markkinointia, jolla tavoitellaan merkittävä näkyvyyttä (talvisesonki, kesäkampanjat eri teemoilla ja eri kohderyhmille, kesän tapahtumamarkkinointi, syyssezonin ja syysloman markkinointi. SSM Oy:n tavoitteena on vuosittain kaksinkertaistaa kotimaan markkinointibudjetti – 60 000:sta 120 000:n ja 240 000:n.

#### 5.2.2. Ulkomaat

Ulkomaan matkailumarkkinointi toteutuu yhteistyössä Saimaan kaupunkien, Itä-Suomen maakuntien ja Visit Finlandin kanssa. Pääkohdemarkkinoita ovat Keski-Eurooppa (erityisesti saksankielinen alue), Venäjä ja Aasia (painopisteenä Kiina). Saimaa-sopimuksen allekirjoittajat ovat sopineet tavoitetasoksi 1 miljoonan euron vuotuisen panostuksen Saimaan markkinointiin. Sopimuksessa ovat mukana Imatra, Lappeenranta, Mikkeli ja Savonlinna. Rahoitusta täydentävät muut osallistuvat kunnat. Tavoitteena on yritysrahoituksen osuuden ja yritysveltoisuuden vahvistaminen Saimaan markkinoinnissa käynnistysvaiheen jälkeen. Saimaalle on luotu oma brändi Lake Saimaa – Purest Finland, jota kaupungit ja osallistuvat yritykset voivat käyttää myös omassa viestinnässään.

Saimaan markkinointiyhteistyö toteutuu Etelä-Savon osalta kaupungin osallistumisena Visit Saimaa-matkailuhankkeeseen 2017-2019 vuositasolla 80 000 euron rahoituspanoksella. Hankerahoituksen lisäksi Savonlinnan pitää omana työnä vastata tuotekoordinaatiosta ja sisällöntuotannosta kansainväliseen markkinointiin.

Osa Visit Saimaa-markkinointipanoksesta kanavoituu Visit Finlandin ja neljän Itä-Suomen maakunnan (Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo) yhteistyössä toteuttamaan Lakeland Finland markkinointiin, jonka sisällöstä ja toteuttamistavoista sovitaan keväällä 2017. Itä-Suomen maakunnat ovat Visit Finlandin avustuksella hakeneet matkakohteeksi EU:n matkailukomission (ETC) makrohankkeeseen, jossa 26 miljoonan euron panostuksella markkinoidaan valittuja EU:n matkakohteita erityisesti Kiinassa. Mahdollinen ETC:n hankkeeseen osallistuminen edellyttää alueilta lisäpanostusta vastinrahoituksen muodossa.

### 5.2.3. Kaupunkimarkkinointi

Matkailumarkkinointi nivelletään tukemaan kaupungin viestintästrategiassa määriteltävää kaupunkimarkkinointia, jonka kohderyhminä ovat esimerkiksi asukkaat, yritykset, investorit ja vapaa-ajanasukkaat. Kaupungin tiedotus- ja viestintä toimii matkailumarkkinointia tukien ja vahvistaen. Tiedotusaineistoihin kuten karttoihin, esitteisiin ja tiedotuslehtiin sisällytetään matkailusisältöjä, kuten tiedot matkailuinfosta ja Visit Savonlinna-verkkopalvelusta.

### 5.3. Myynnin kehittäminen ja matkanjärjestäjätyö

Matkailun myyntikanavien kehittäminen on yksi suurimmista matkailun kasvun pullonkaloista. Erityisesti valmismatkalain tarkoittamien pakettien myyntiä Savonlinnasta pitää vahvistaa. Kaupunki voi myötävaikuttaa myyntitoiminnan vahvistamiseksi (ryhmämyynti, b2b-myynti, kokous- ja konferenssimyynti) tekemällä sopimuksia markkinointiyhteistyöstä ja palvelujen ostoista. Tärkeä osa myynnin tukea on että kaupungilla on matkailun palveluntarjoajista (matkailuyritykset) neutraali taho tai henkilö, joka voi esitellä kaupungin matkailukohteita ja yrityksiä vieraileville matkanjärjestäjille. Yhteistyö incoming-toimiston kanssa voi olla mahdollisuus edistää matkailuyritysten myyntiä.

Käynnistetään paikallisten toimijoiden kesken myynnin kehittämishanke, jota Savonlinnan matkailua kokonaisuutena palvelevien suurempien pakettien, ryhmätuotteiden ja kokousten myynti saadaan järjestettyä.

### 5.4 Matkailuinfo

Kaupungin omistamat Visit Savonlinna ([www.visitsavonlinna.fi](http://www.visitsavonlinna.fi)) ja tapahtumakalenteri Savonlinna Nyt ([www.savonlinnanyt.fi](http://www.savonlinnanyt.fi)) ovat Savonlinnan matkailumarkkinoinnin perusta. Visit Savonlinna on avoin kaikille palveluyrityksille. Myös kylät, kaupunginosat ja matkailukohteet voivat tuottaa omatoimisesti sisältöjä ja tehdä alustalla yhteismarkkinointia. Esimerkkinä tällaisesta verkoston näkyvyydestä on käsityöyrittäjien luoma Craft & Design Savonlinna –sivu sekä SAKKE ry:n luoma Shopping Savonlinna-konsepti. Visit Savonlinna on 4-kielinen (FI EN RU DE). Kieliversioiden laajuus riippuu ensisijaisesti yritysten tahdosta tehdä erikielistä sisältöä. Alustan tekninen ylläpidosta vastaa Digitaali Oy. Sisällön manageroinnista vastaa Savonlinnan Seudun Matkailu Oy. Kaupunki osallistuu manageroinnin kustannuksiin.

Matkailumarkkinointikäyttöön päivitetään vuosittain sisältöjen neljällä eri kielellä ja tuotetaan AV-materiaalia. Tätä varten varataan ostopalvelumääräraha. Kehitetään monikielistä opastusta museoissa ja kohdeopastusta Savonlinnassa omatoimimatkailijoita palvelemaan. Laajennetaan Visit Savonlinna-palvelun näkyvyyttä paikoilla, joissa matkailijat liikkuvat.

1.4. 2017 alkaen matkailun neuvontapiste on organisoitu Riihisaareen Saimaan luonto- ja kulttuurikeskukseen yhteistyössä Savonlinnan maakuntamuseon, Metsähallituksen ja Savonlinnan

Seudun Matkailu Oy:n kesken. Järjestely koskee matkailuinfopisteen järjestämistä museon lipunmyyntipisteen ja museokaupan yhteyteen ja se on tarkoitettu pysyväksi. Metsähallitus ja Savonlinna Seudun Matkailu Oy panostavat yhdessä ympärivuotisen vastaavan asiakasneuvojan palkkaamiseen, jonka tehtäviin kuuluu matkailusesonkien ulkopuolella Visit Savonlinna-palvelun päivittäminen ja Savonlinnan Seudun Matkailu Oy:n markkinointitehtävät. Savonlinnan toinen matkailuinfopiste toimii omarahoitteisena Metsämuseon Lustossa.

#### 5.5 Invest-in ja inward-toiminta

Elinkeinopalvelut kehittää palveluprossia ulkopuolelta tulevien matkailuyrittäjien ja investorien palvelemiseksi Savonlinnaan sijoittumisen helpottamiseksi. Osana matkailun kehittämistä ja kaupunkimarkkinointia kerrotaan matkailun investointikohteista eri sidosryhmille ja osallistutaan Invest in Finlandin ulkomaisten investorien hakuun. Viestiä investointimahdollisuuksista pidetään esillä myös kansainvälisissä ammattilaistapahtumissa, joihin Savonlinna tai Saimaa osallistuvat.

#### 5.6 Saavutettavuuden kehittäminen

Kehitetään junayhteyttä ja sen markkinointia osana matkailutuotteita erityisesti Punkaharjun alueella.

Myötävaikutetaan Parikkalan rajanylityspaikan avaamiseen ja erityisesti sen avautuessa hyödynnetään täysimittaisesti sen myötä avautuvat kansainvälisen matkailun kehittämismahdollisuudet. Selvitetään mahdollisuudet parantaa yhteysliikennettä Vainikkalan rautatieasemalta Venäjän junilta Savonlinnaan.

Säilytetään lentoyhteys Helsinkiin. Myötävaikutetaan että yhteistyö lentoliikenteen operaattorin ja matkailun incoming-toimijoiden ja matkanjärjestäjien kanssa lisääntyisi. Huomioidaan lentoliikenteen kilpailutuksessa matkailulliset näkökulmat. Selvitetään mahdollisuudet suoraan Savonlinnan lentoasemalle saapuvan incoming-matkailuliikenteen lisäämiseen.

Kehitetään sisäistä saavutettavuutta siten että kaupungin keskusta, Tanhuvaara, Punkaharju ja Kerimäki muodostavat ilman omaa autoa saapuville helposti saavutettavan matkailualueen, jossa on mahdollista liikkua julkista liikennettä ja polkupyöriä hyödyntäen. Tehdään aktiivisesti liikennemuotojen kehittämistyötä siten että matkailijoiden on helppo ostaa kuljetus perille matkailuyritykseen tai käyntikohteeseen saakka.

#### 5.7 Tapahtumien kehittäminen

Tapahtumat saavat ilmaiseksi laajaa näkyvyyttä Savonlinna Nyt ja Visit Savonlinna ja [www.savonlinna.fi](http://www.savonlinna.fi) verkkopalvelujen kautta. Kaikki tapahtumat, jotka ovat syöttäneet tietonsa Savonlinna Nyt-alustalle, ovat halutessaan mukana online-markkinointikampanjoissa.

Tapahtumien kehittämisessä etusijalla ovat tapahtumat, jotka pidentävät kesäsesonkia ja tukevat uusien matkailusesonkien kuten joulusesongin luomista. Kaupunki rakentaa pitkäjänteisesti tapahtumille infraa ja toimintaedellytyksiä mm. kehittämällä toimintaympäristöä ja innovatiivisia valaistusratkaisuja. Tapahtumakehittäminen tapahtuu Savonlinnassa yritysvetoisena. Savonlinnan kaupungin elinkeinopalvelut voi tapahtumien käynnistysvaiheessa tehdä yhteistyötä uusien tapahtumien kehittäjien kanssa.

Savonlinnan kaupunki tekee yhteistyötä Savonlinnan oopperajuhlien kanssa avustamalla oopperajuhlia vuosivastuksella. Yhteistyötä oopperajuhlien kanssa pyritään syventämään niin, että se tukee

kaupunkimarkkinointia ja on luonteeltaan strategista yhteistyötä. Neuvotellaan oopperajuhlien kanssa yhteistyösopimus, joka kattaa kaikki yhteistoiminnan osa-alueet.

## 5.8 Yrityspalvelut ja yhteistyö yritysten kanssa

Yrityspalvelut palvelee aloittavia ja kehittyviä yrityksiä yritysjärjestelyihin, yrityksen kasvuun ja rahoitukseen liittyvissä asioissa. Huolehditaan että yrittäjillä on käytettävissään Yritys-Suomi-konseptin mukaiset yrityspalvelut, mutta myös sisäisellä markkinoinnilla ja koulutuksella sitoutetaan kaikkia matkailualan toimijoita Savonlinna ja Saimaan brändiin ja yhteismarkkinointiin sekä hyödyntämään yhteisiä työkaluja.

### 5.8.1 Aamiaistreffit

Matkailun, kaupan ja palvelualojen aamiaistreffit järjestetään joka kuukauden toisena tiistaina kesäsesongin ulkopuolella (syys-loka-marras-joulu-tammi-helmi-maalis-huhti-touko). Tilaisuus on vapaamuotoinen tapaaminen, jossa on lyhyitä alustuksia ajankohtaisista aiheista.

### 5.8.2 Matkailufoorumit

Savonlinnan matkailufoorumi on huhtikuussa järjestettävä vuotuinen tapahtuma, jonka tarkoitus on tukea seuraavan matkailuvuoden tuotteistamista ja markkinointia sekä esitellä yrityksille hyödyllisiä uusia työvälineitä. Foorumi koostuu ajankohtaisteemojen käsittelystä luentojen ja keskustelujen keinoin sekä Savonlinnan matkailutorista, jossa toimijat esittäytyvät expo-muotoisessa tilaisuudessa. 2017 järjestettiin puolen päivän digiklinikka, jossa käytiin teemarasteilla konkreettisesti läpi online-markkinoinnin ja markkinointiviestinnän kehittämisen kysymyksiä. Osallistujamäärä oli pienehkö, mutta palaute oli hyvää. Resursointi kahden päivän kokonaisuuteen on 2000 euron luokkaa. Yhteistyökumppanina on ollut 2016 ja 2017 MAMK/XAMK. Joko jatketaan entisellä konseptilla tai uudistetaan sitä. Kahtena viime vuonna on kutsuttu myös koko Itä-Suomen/Saimaan alueelta matkailutoimijoita mukaan.

Lakeland-Saimaa-matkailufoorumi on vuosittain loka-marraskuussa järjestettävä Itä-Suomen matkailun kehittämiskysymyksiä käsittelevä foorumi. Järjestelyvastuu kiertää: 2015 järjestäjänä oli Savonlinna, 2016 Lappeenranta.

### 5.8.3 Yritysvalmennus

Edistetään luovien ja palvelualojen start-up kulttuuria Savonlinnassa yhteistyössä Etelä-Savon toimijoiden kanssa. Järjestetään vuosittain matkailuyrityksille yrityskoulutusta ja valmennusta ajankohtaisista aiheista: sähköiset jakelukanavat, some-markkinointi, sisältömarkkinointi, tuotteiden hinnoittelu ja kulloinkin ajankohtaiset markkinasignaalit.

## 6. Strateginen johtaminen

Savonlinnan kaupungin strategia ohjaa matkailun kehittämistä ja asettaa strategiset tavoitteet. Lisäksi matkailun kehittämissuunnitelmassa huomioidaan ja yhteen sovitetaan strategisten kumppaneiden tavoitteet.

Seurataan ja viestitään matkailun kehittämissuunnitelman toteutumista vuosittain Savonlinnan matkailufoorumissa. Matkailussa strategisia kumppaneita ovat ne tahot, jotka valmistelevat

yhdessä toimenpidesuunnitelmia joillain strategian osa-alueilla ja panostavat omaa rahaa niiden toteuttamiseen.

Selkeytetään johtamista siten että on vastuutahot ovat selvillä kaikkien tiedossa. Muodostetaan avaintoimijoista säännöllisesti kokoontuva johtoryhmä. Johtoryhmä seuraa matkailun kehitystä ja päivittää tietoja kaupungin poliittiselle johdolle säännöllisesti.

## 7. Resursointi

- Yritysten tahtotilan mukaisesti perustekeminen ja hankkeet eriytetään siten toisistaan, että ensisijaisesti turvataan toiminnan perusresurssit ja pitkäjänteinen tekeminen. Hankkeita käytetään tuomaan lisäresurssia ja käynnistämään asioita, joita perusrahoituksella ei pystytä rahoittamaan. Perustekeminen vaatii 2-3 ammattilaista koordinoimaan toimintaa ja toteuttamaan kehittämissuunnitelmaa.

### 7.1. Perusrahoitus

Toiminnan koordinoiminen ja yhteistyö ml Saimaa-yhteistyö ja valtakunnalliset yhteydet

- 170 000 e/vuosi.
- Markkinointi
  - 200 000 e/vuosi Saimaan yhteinen ulkomaanmarkkinointi
  - 200 000 e/vuosi Savonlinnan kotimaan markkinointi (ml. verkkopalvelualueiden ylläpito ja matkailuinfo)
- Yrityspalvelut, valmennukset ja toimintaympäristön kehittäminen
  - 50 000 e/vuosi toimintabudjetti.

Osittain näitä tehtäviä kompensoidaan hankerahoituksella.

## 7.2 Kärkihankkeet ja ulkopuolinen rahoitus

- Riihisaaren ja Olavinlinnan alueen kehittäminen Suomen 10 vetovoimaisimman matkakohteen joukkoon (maakuntamuseon saneeraus) 2019-2020, 5 M€.
- Lentoliikenneyhteyksien kehittäminen (charter), 1 M€.
- Oopperajuhlien avustus 1,6 M€
- Huvipuistoinvestointi 1,5 M€

Hankkeen nimi	Selostus	Resursointi
Visit Saimaa	Etelä-Savon osuus (ml. Varkaus Pohjois-Savosta) Saimaan yhteismarkkinointipanostuksesta. Hankkeen toteutusvastuu Miksei Oy	Kokonaisbudjetti 1,8 M€/2v Savonlinnan rahoitusosuus hankkeesta 160 000 €. Savonlinnalla ei omaa hankebudjettia. EAKR 60 %. 2017-2019. <b>KÄYNNISSÄ</b>
RuralGrowth Interreg Europe	Seitsemän EU-maan hanke, jossa etsitään parhaita käytänteitä maaseutualueiden elinvoiman uudistamiseen matkailutaloutta vahvistamalla 2016-2020. Etelä-Savon maakunnallinen hanke.	Kokonaisbudjetti 1,7 M€. Savonlinna 285 616 €. Omarahoitusosuus n. 7 % kokonaiskustannuksista. <b>KÄYNNISSÄ</b>
St. Petersburg Lake Saimaa Tourism Corridor	Pietarin kaupungin, Imatran, Lappeenrannan, Mikkelin ja Savonlinnan yhteinen hanke kolmansista maista tulevien matkailijoiden houkuttelemiseksi.	883 955 € 2018-2020. Hyväksytty. Savonlinna lead partner – oma budjetti 204 533 €. HaKe <b>Odottaa ENI-rahoitusohjelman ratifiointia.</b>
Saimaan Helmi – matkailualueiden kehittämishanke	Punkaharjun-Kerimäen-Tanhuvaaran ja keskustan väliset reitit, pöyrävuokraus, saavutettavuus, aktiviteettien markkinointi. Yritykset, kaupunki, Metsähallitus	479 865 € EAKR 70 %. HaKe <b>HAKEMUS</b>
Savonlinna Illumination	LED-valaistuksen. Pimeään ajan sesonkien kehittäminen valoilla ja valoshowt.	1,5 M€, EAKR 70% Savonlinnan kaupunki
Savonlinna joulukaupunki	Joulusesongin kehittäminen. SAKKE, elinkeinopalvelut	200 000 € EAKR 70 % HaKe <b>HAKEMUS</b>
Saimaan Herkkupöytä	Savonlinnan ruokatuotteiden matkailullinen tuotteistaminen ja jakelukanavien kehittäminen	181 200 € EARK 70 % HaKe <b>HAKEMUS</b>
Local Cultural Flavors Interreg Europe	Kulttuuriperinnön kehittäminen ja hyödyntäminen matkailussa ja yritystoiminnassa. Etelä-Savon maakunnallinen hanke.	Kokonaisbudjetti 2,14 M€. Savonlinnan budjetti 234051 €. <b>HAKEMUS</b>